

Vlaams
Parlement

stuk **1752** (2012-2013) – Nr. 7
ingediend op 4 december 2012 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 2013

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door mevrouw Tine Eerlingen en de heer Wilfried Vandaele

(Hoofdstuk 10. Duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
Hoofdstuk 11. Fonds Waterhuishouding;
Hoofdstuk 17. Restauratie- en onderhoudspremies;
Hoofdstuk 20. Financierende heffing)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Liesbeth Homans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 1752 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda
- Nr. 2: Amendementen
 - Nr. 3: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
 - Nr. 4: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
 - Nr. 5: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
 - Nr. 6: Verslag namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

INHOUD

Hoofdstuk 10. Duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.....	4
Hoofdstuk 11. Fonds Waterhuishouding	6
Hoofdstuk 17. Restauratie- en onderhoudspremies.....	6
Hoofdstuk 20. Financierende heffing.....	6
Eindstemming.....	9

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013 op 6, 13, 20 en 21 november 2012.

Mevrouw Tine Eerlingen brengt verslag uit over de hoofdstukken 10, 11 en 20, de heer Wilfried Vandaele over hoofdstuk 17.

Het ontwerp van programmadecreet werd samen behandeld met het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 15/3-G.

Hoofdstuk 10. Duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Toelichting

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, geeft toelichting bij het hoofdstuk 10 over het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Door de voorgestelde bepalingen wordt er een ongelijkheid in de geldende tarieven bij bodemsanering weggewerkt. Indien er een onsitereiniging van uitgegraven afvalstoffen of bodem gebeurt, komt de restfractie van deze reiniging in aanmerking voor het storten aan het nultarief. Bij offsitereiniging van de bodem is dit nu nog niet het geval, hoewel die werkwijze niet milieuvriendelijker is.

De meest voor de hand liggende oplossing om deze ongelijkheid weg te werken, is het gelijkstellen van het tarief voor afvalstoffen van bodemsanering en residu's van grondreiniging en het gelijkstellen van de milieuheffing voor zowel storten, verbranden en meeverbranden van de restfractie van grondreiniging. Het als budgetneutraal berekende gemeenschappelijke tarief van 2,2 euro per ton is gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van december 2006.

Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 48

Amendement nr. 3 van mevrouw Tinne Rombouts, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Valerie Taeldeman en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van 6°, b), een zin toe te voegen (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1752/2).

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht het amendement toe. In het in het ontwerp van decreet opgenomen voorstel tot gelijkschakeling van de tarieven voor het storten en verbranden van afvalstoffen afkomstig van bodemsaneringsoperaties en residu's van de reiniging van grond werd over het hoofd gezien dat in het verleden voor enkele welbepaalde heel grote partijen toelating werd verleend voor het toepassen van het nultarief. Die partijen moeten in de komende jaren nog worden gestort en de extra kosten ingevolge de verhoogde heffing zijn daarbij niet voorzien. Die extra kosten zijn volgens de indieners van het amendement van die grootteorde dat ze de uitvoering van de betreffende bodemsaneringswerken sterk hypothekeren.

Het voorstel is om alsnog in een uitzondering te voorzien voor de betreffende partijen. Budgettair heeft die uitzondering geen gevolgen aangezien de budgettaire berekening gebeurde aan de hand van de hoeveelheden die in de afgelopen jaren werden gestort.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Nieuw artikel 48/1

Amendement nr. 4 van dezelfde indieners strekt ertoe een nieuw artikel 48/1 in te voegen (*Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/2*).

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat de lokale besturen en de sorteerbedrijven investeringen hebben gedaan en inspanningen hebben geleverd om zuivere stromen gipsafval uit het bouw- en sloopafval aan de bron te scheiden of netjes uit te sorteren. Dit is niet alleen van groot belang voor de mogelijkheden van de gipsrecyclage, maar ook om andere ecologische redenen. Omdat uit gips zwavel uitlooft, is het aangewezen deze afvalstroom gescheiden te houden van andere fracties van steenachtig puin, zoals bijvoorbeeld beton.

Het is belangrijk dat er een goede recyclage van gipsplaten in een gesloten kringloop kan gebeuren. Op dit ogenblik maakt een samenloop van technische problemen en economische omstandigheden echter de recyclage van een deel van het aangeboden gipsafval onmogelijk. De bedrijven werken aan een aanpassing van de installaties die een hernieuwde afname en inzet van gerecycleerd gips in de productie van gipsplaten kunnen garanderen. In de voorbije jaren is echter een hoeveelheid gipsafval ontstaan die niet kan worden verwerkt zonder de economische leefbaarheid van het recyclageproces in gevaar te brengen. Daarom wordt voorgesteld om in een beperkte overgangsperiode de heffing te verlagen voor het storten van een hoeveelheid extern gipsafval aangeboden in de recycleerbedrijven. Na de aanpassing van de installatie kunnen de opgeslagen hoeveelheden worden gerecycleerd en aangeboden voor gebruik in de opnieuw gesloten keten voor de productie en het gebruik van gipsplaten.

Mevrouw Rombouts vat samen dat rekening wordt gehouden met economische en technische omstandigheden om vanuit milieukundig oogpunt het beste resultaat in de gipsrecyclage te bereiken.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Artikel 49

Amendement nr. 5 van dezelfde indieners strekt ertoe in artikel 49 de voorgestelde tekst te vervangen. De indieners verwijzen voor de verantwoording naar de toelichting bij amendement nummer 3 over de gelijkgeschakeling van tarieven bij bodemsanering (*Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/2*).

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 50

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Hoofdstuk 11. Fonds Waterhuishouding

Artikel 51

Minister *Joke Schauvliege* licht toe dat artikel 51 het technisch mogelijk maakt dat de door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voorgefinancierde sommen voor projecten van meerdere overheden naar het Fonds voor de Waterhuishouding terugvloeien. Op die manier kunnen deze middelen opnieuw aan projecten inzake waterhuishouding worden besteed.

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 17. Restauratie- en onderhoudspremies

Artikelen 58 en 59

De heer *Geert Bourgeois*, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, geeft toelichting bij hoofdstuk 17.

De artikelen 58 en 59 strekken ertoe de noodzakelijke rechtsbasis te creëren om twee ten onrechte geannuleerde bedragen alsnog te kunnen uitbetalen. Aan het stadsbestuur van Gent wordt 317.797,92 euro toegekend als saldobedrag voor de restauratie van de Sint-Niklaaskerk. De administratie ging er volgens de minister in eerste instantie ten onrechte vanuit dat het saldo te laat werd gevraagd. De stad had bij ministerieel besluit van 5 maart 2009 echter een verlenging gekregen van de uitvoeringstermijn tot 31 juli 2011 en had het saldo binnen de correcte termijn aangevraagd.

Voor de stad Sint-Truiden gaat het om een kleiner bedrag voor onderhoudswerken voor de beschermde kerkhofmuur in Zepperen. De stad had de betaling tijdig aangevraagd, met de nodige verantwoordingsstukken. De betaling was evenwel niet gebeurd.

De artikelen 58 en 59 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Hoofdstuk 20. Financierende heffing

Toelichting

Minister *Joke Schauvliege* geeft toelichting bij het hoofdstuk 20. Financierende Heffing. De minister erkent dat het om een omvangrijk hoofdstuk gaat, maar meent dat deze belangrijke hervorming thuishoort in het programmadecreet.

Saneringscontracten

De minister herinnert aan de reorganisatie van de watersector van eind 2004. De watermaatschappijen werden saneringsplichtig voor het door hen geleverde water, met onder meer als gevolg dat de saneringskosten via de integrale drinkwaterfactuur onder de vorm van een saneringsbijdrage worden aangerekend.

Daarnaast werd bij de reorganisatie het begrip saneringscontract ingevoerd. Via een saneringscontract kunnen bedrijven een beroep doen op de nv Aquafin voor het saneren van

afvalwater dat niet afkomstig is van huishoudelijke activiteiten en dat op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur wordt geloosd.

De huidige contractwerking biedt een aantal voordelen voor de bedrijven. De vergoeding kan, in tegenstelling tot de heffing, in de vennootschapsbelasting als kost worden ingebracht. Er zijn echter ook nadelen aan verbonden. Bedrijven zijn immers niet verplicht om een saneringscontract af te sluiten en daardoor betalen ze niet altijd voor de extra zuiveringskosten die ze veroorzaken. Het is ook moeilijk voor Aquafin om onkosten ten gevolge van een incident terug te vorderen. Daarnaast zijn de contracten tot op heden beperkt tot het afvalwater afkomstig uit de eigen waterwinning. Hierdoor worden de extra zuiveringskosten of de kortingen voor het saneren van afvalwater afkomstig uit leidingwater niet aangerekend. Een derde nadeel is dat bedrijven tot drie facturen voor de afvoer en zuivering van het afvalwater kunnen ontvangen. Naast de bovengemeentelijke bijdrage en de gemeentelijke bijdrage/vergoeding die de watermaatschappijen aanrekenen, betalen de bedrijven immers nog een vergoeding aan Aquafin en een (rest)heffing aan de VMM.

Optimalisatie van de financierende heffing en integrale waterfactuur

De voorgestelde wijziging tracht volgens minister Schauvliege een oplossing te bieden voor deze nadelen. Als algemeen principe wordt gestreefd naar een meer correcte en vooral een integrale kostenaanrekening via de financierende heffing op de waterverontreiniging. Naast de verwerkingskosten voor goed verwerkbaar afvalwater worden voortaan de generieke bijkomende verwerkingskosten voor slecht verwerkbaar afvalwater aangerekend via een bijkomende component in de heffing. Op basis van duidelijke criteria zullen de kosten via de financierende heffing aan de veroorzakers ervan worden aangerekend. Daarnaast ontvangen de bedrijven die complementair afvalwater lozen een korting. Het geloosde complementair afvalwater betekent immers een voordeel voor de behandeling van het afvalwater op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Deze korting wordt eveneens met duidelijke criteria opgenomen als een bijkomende component in de heffingsberekening en op die manier van de contractregeling losgekoppeld.

Voor het uitwerken van de financierende heffing wordt gewerkt met een nieuwe factor Nv. Deze factor stelt de vuilvracht voor de bijkomende verwerkingskosten of de korting voor.

Wat betreft de budgettaire impact is het volgens de minister niet de bedoeling om tot een globale stijging van de belastinginkomsten te komen. Wel zullen bedrijven die slecht verwerkbaar afvalwater lozen een stijging van de heffing ondervinden, terwijl bedrijven die complementair afvalwater lozen een korting zullen krijgen.

Samengevat stelt de minister dat door een aanrekening van de veroorzaakte kosten via de financierende heffing er een correcte en integrale kostentoerekening komt, conform het principe dat de vervuiler betaalt en ongeacht het type water dat het bedrijf gebruikt.

Kostenterugwinning calamiteitenbeheer: ondersteunende contractaanpak en aangepaste heffing

De tweede pijler van het voorstel is een nieuwe contractregeling voor de kostenaanrekening bij tijdelijke lozingen en bij noodlozingen. Noodlozingen zijn lozingen van bedrijven die uitzonderlijk geconfronteerd worden met een calamiteit en waarbij het bedrijf gebruik maakt van een nood aansluiting op de riolering. Tijdelijke lozingen zijn uiteraard tijdelijk van aard en zijn bovendien steeds op voorhand te voorzien. Beide lozingen worden duidelijker omschreven en de voorwaarden ervan worden vastgelegd.

Wanneer een bedrijf een noodlozing uitvoert, moet het alle kosten die het hierbij veroorzaakt, vergoeden aan de nv Aquafin. De kosten omvatten in elk geval de kosten voor de

behandeling van het afvalwater. Ze worden door Aquafin aangerekend en zijn gebaseerd op de samenstelling van het afvalwater. Indien er geen meetgegevens beschikbaar zijn, worden de kosten forfaitair bepaald. De kosten bevatten bovendien een mechanisme om bedrijven ertoe aan te zetten de duur van de noodlozing tot het minimum te beperken.

Wanneer de lozing voldoet aan een aantal gedefinieerde voorwaarden, waaronder het betalen van de kosten aan Aquafin, geldt voor de noodlozing een vrijstelling van de heffing op de waterverontreiniging. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan, is een aangepaste heffing verschuldigd die rekening houdt met het al dan niet melden van de lozing door het bedrijf en met de duur van de lozing, de berekening van het geloosde debiet en de sector waarvan het afvalwater afkomstig is.

Deze aangepaste heffing wordt ook toegepast voor de onvergunde lozingen. Onvergunde lozingen en noodlozingen hebben immers met elkaar gemeen dat de samenstelling van het afvalwater niet via de geijkte procedure kan worden achterhaald, waardoor een forfaitaire berekening noodzakelijk is. De contractregeling in samenhang met de vrijstelling van de heffing laat volgens de minister een precieze kostenaanrekening toe op basis van de samenstelling en het debiet van de noodlozing. De aanrekening via de aangepaste heffing gebeurt op basis van de beste beschikbare gegevens voor het forfaitair bepalen van de heffing voor het afvalwater dat via de noodaansluiting, en bij uitbreiding de onvergunde lozingsplaats, werd geloosd.

Bespreking

Voor mevrouw *Marleen Van den Eynde* is het duidelijk dat de minister de grote bedrijven de reële kost voor de zuivering wil laten betalen. Is het de bedoeling om de bedrijven aan te moedigen om af te koppelen van de waterzuivering en in eigen zuivering te voorzien? Over hoeveel bedrijven gaat de nu voorgestelde maatregel? Wat is de impact op het terrein van de nieuwe regeling?

Minister *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, antwoordt dat de bedrijven zelf beslissen over een eventuele afkoppeling van de RWZI's. De financierende heffing heeft betrekking op de rioollozende bedrijven en dat zijn er ongeveer 17.000.

Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikelen 62 tot en met 65

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 66

Amendement nr. 6 van mevrouw *Tinne Rombouts*, de heer *Bart Martens*, de dames *Tine Eerlingen*, *Valerie Taeldeman* en *Michèle Hostekint* en de heren *Wilfried Vandaele* en *Robrecht Bothuyne* strekt ertoe in de bij 5° voorgestelde tekst de omschrijving van de coëfficiënt C_v te vervangen (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/2).

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat de financierende heffing invulling geeft aan het principe dat de vervuiler betaalt voor die bedrijven die lozen op de openbare saneringsinfrastructuur. De toelichting bij artikel 66 onderstreept dit principe, maar in het artikel zelf is dit niet eenduidig opgenomen. Daarom wordt, naar analogie met artikel 65, het toepassingsgebied van de financierende heffing in artikel 66 expliciet aan het lozen op riool

gekoppeld. Op die manier wordt dus verduidelijkt dat ze enkel van toepassing is voor de bedrijven die lozen op de openbare saneringsinfrastructuur.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 66 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikelen 67 tot en met 71

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Eindstemming

Bij een stemming over het geheel werden de hoofdstukken 10, 11 en 20 (bevoegdheden Leefmilieu en Natuur) aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Het hoofdstuk 17 (bevoegdheid Onroerend Erfgoed) werd aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Bart MARTENS,
voorzitter

Tine EERLINGEN
Wilfried VANDAELE,
verslaggevers